

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЕКЗАРХ АНТИМ I“

6100 Казанлък, ул. „Св. Климент Охридски“, № 2
канцелария: 0876 879 948
e-mail: info-2400264@edu.mon.bg, www.antim1.com

**Приложение 1
към Заповед № 1546 /30.08.2023 г.**

Утвърждавам:
Радяна Стефанова
Директор на СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък

СТРАТЕГИЯ

за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства в СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък за периода 2020 – 2024 година

Настоящата стратегия е изработена в унисон с актуалната национална политика в тази област. Освен това, е отговор на осъзната потребност за промяна от страна на участниците в учебно-възпитателния процес с настъпилите промени във връзка с вълната от мигранти заляла ЕС и последиците за България. Тя очертава целенасочена и дълготрайна политика за възпитаване на свободни, толерантни личности, приемащи и уважаващи различието.

Към 2020 г. Република България е държава, в която образователната система интегрира успешно деца и ученици от етническите малцинства, съхранява и развива етнокултурната им идентичност и спомага за изграждането им като пълноценни граждани и за успешната им личностна, професионална и социална реализация. Стратегията се ръководи от международните документи в областта на правата на децата и правата на лицата, принадлежащи към етническите малцинства, към които Република България се е присъединила, както и от стратегически документи и национални програми, свързани с образователната интеграция.

1. Международни нормативни актове и документи

- Всеобщата декларация за правата на човека,
- Международна конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Международна конвенция за правата на детето;
- Декларация на ООН за правата на лица, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства;
- Рамковата конвенция за защита на националните малцинства;

- Световна програма на ЮНЕСКО „Образование за всички” и други.

2. Национални програми, свързани с образователната интеграция

- Закон за защита от дискриминация;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013-2020 г.;
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020 г.;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия за интеграцията на лицата, получили международна закрила в Република България 2014 г. – 2020 г.;

Дейността на Стратегията за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства при СУ „Екзарх Антим I” за периода 2020 – 2021 година е насочена към:

- осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички ученици;
- утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система;
- създаване на предпоставки за успешна социализация на децата и учениците от етническите малцинства;

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Определение за понятието „деца и ученици от етническите малцинства“

В тази категория спадат деца и ученици, чиито родители определят своята принадлежност към етнически общности, които са различни от българската и са носители на определен тип етнокултурни различия.

2. Разбиране за понятието „образователна интеграция“

Образователната интеграция е институционален процес, при който образователни субекти, запазват своята етнокултурна идентичност и получават равни възможности за социална реализация.

Образователната интеграция изисква защита правата на децата, недопускане на дискриминация.

3. Източници на информация за нуждите на образователната интеграция

- Преброявания на населението от Националния статистически институт (НСИ). Данните за етническата принадлежност се събират на принципа на самоопределение.
- Национални представителни изследвания на различни научни организации и неправителствени организации.
- Самостоятелни статистики в учебни и други институции

В СУ ”Екзарх Антим I” се обучават 960 ученици. От тях:

27 са от ромски произход - 2,67 %

260 са от турски произход - 25,00 %

1 е от сирийски произход – 0,10%

Общо представляват 32,90 % от учениците.

II. ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА

1. Пълноценна социализация на учениците от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
5. Поощряване на взаимното уважение, разбирателството и сътрудничеството между всички ученици, независимо от етническата им принадлежност.
6. Да се възпитават у учениците коректни и толерантни междуличностни взаимоотношения.
7. Осигуряване на възможност за успешно приобщаване, подготовка и реализация на учениците от малцинствата в училищната общност.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Намаляване на условията, порождащи трудна адаптация на учениците от други етноси към живота в училището.
2. Системно провеждане на индивидуално-възпитателна работа с ученици, склонни към нетолерантно отношение и поддържане на връзка с техните родители.
3. Овладяването на официалния език на страната от децата на семейства, принадлежащи към етнически малцинства.
4. Провеждане на спортни празници, екскурзии, културни мероприятия и други с цел приобщаване и гражданско възпитание и образование на учениците от малцинствата.
5. Проява на **иновативност** чрез разработване на нови подходи за равен достъп до качествено образование и успешна образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.
6. **Партньорство** и активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, другите държавни институции, учителите и родителите в реализацията на политика за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

За изпълнение на задачите се работи съвместно с:

- МКБППМН – гр. Казанлък

- Отдел за закрила на детето при Дирекция „Социално подпомагане ” – гр. Казанлък
- Инспектор ДПС при РПУ – гр. Казанлък
- Обществени възпитатели
- Консултативен кабинет по проблемите на детската личност
- Държавна агенция за защита на детето: www.sacp.government.bg/index_bg.html
- Горещ телефон - 0800-14-800 БТК (Достъпът от цялата страна на тел. 0800-14-800 е на цената на един телефонен импулс.)

IV. ОБЩИ ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

1. Изработване на Стратегията с акцент - нейната превантивна роля, взаимодействието ѝ с други институции и реагиране при нетолерантни прояви към ученици от малцинствата.

Отговорник: Директора

Срок: IX.2023 г.

2. Осигуряване на пълен обхват на учениците, подлежащи на задължително обучение от ученици от малцинствата, записани в нашето училище.

Отговорник: Ваня Александрова-ЗДУД

Срок: IX.2023 г. – VI.2024 г.

3. Издирване и завеждане на отчет на учениците от други етноси.

Отговорници: кл. ръководители

Срок: XI.2023 г.

4. Издирване и завеждане на отчет на ученици от малцинствата, живеещи в условия на повишени за нормалното им развитие рискови фактори (непълно семейство, разтрогнати бракове и др.) и неравностойно положение.

Отговорници: кл. ръководители

Срок: XII.2023 г.

5. Превантивна работа с ученици, склонни към агресивно и нетолерантно отношение.

Отговорници: педагогически съветник

Срок: постоянен

6. Изучаване на причините, поради които учениците от малцинствата стават обект на агресивно и нетолерантно отношение в училище и извън него.

Отговорник: педагогически съветник

Срок: постоянен

7. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за ученици от етническите малцинства.

Отговорници: учителите по български език

Срок: постоянен

8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

Отговорник: Директора

Срок: постоянен

9. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт обхващащи и ученици от малцинствата.

Отговорник: Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност

Срок: постоянен

10. Информация пред ПС за прояви на нетолерантно поведение в училището по степени и паралелки (допуснато неуважително и агресивно поведение и др. към ученици от малцинствата).

Отговорници: кл. ръководители

Срок: постоянен

11. Повишаване подготовката на учителите по проблемите на адаптирането и приемането на ученици от малцинствата сред учащите.

Отговорници: педагогически съветник; председателите на МО

Срок: постоянен

12. Предложения пред Директора и ПС за налагане на санкции на учениците проявили агресивно и нетолерантно отношение към ученици от малцинствата.

Отговорници: кл. ръководители

Срок: ежемесечен

V. МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ С УЧЕНИЦИТЕ

1. Индивидуална работа с ученици, склонни към нетолерантно поведение.

Отговорници: педагогически съветник

Срок: постоянен

2. Провеждане на индивидуално-възпитателна, корекционна и консултативна работа с тези деца.

Отговорник: класни ръководители, педагогически съветник

Срок: постоянен

3. Работа с деца жертва на нетолерантно и агресивно поведение провокирано от това, че са от малцинствата.

Отговорник: Наташка Джуркова - педагогически съветник; Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност

Срок: постоянен

4. Прилагане на възпитателни мерки спрямо ученици склонни към нетолерантни прояви и поставяне под персонално въздействие от страна на специалист или обществен възпитател.

Отговорник: педагогически съветник

Срок: постоянен

5. Запознаване на учениците с проблеми като: дискриминация, трафик на хора, форми на училищен тормоз (физически, вербален, психичен, социален), терористични заплахи и други с цел превенция.

Отговорници: класните ръководители

Срок: постоянен

6. Провеждане на системна разяснителна работа в часа на класа по проблемите на толерантното отношение към децата от малцинствата чрез подходящи и ефективни методи и форми (електронни уроци, радиопредавания, кампании, конкурси и др.)

Отговорници: класните ръководители и педагогическите специалисти

Срок: XI. 2023 г.

7. Организиране на мероприятия с участието на ученици от малцинствата с цел тяхното приобщаване и интегриране. Да се организират и проведат:

- * спортни празници;
- * викторини и състезания;
- * екскурзии и походи;
- * посещения на исторически, културни и природни забележителности;
- * културни мероприятия;
- * благотворителни кампании;
- * включване в проекти
- *отбелязване на различни международни дни /22 април - Ден на Земята, Ден на толерантността, Ден на търпението и др/.

Отговорници: ЗДУД, учебна дейност, класните ръководители и учителите по ФВС

Срок: постоянен

8. Насочване на учениците от малцинствата съобразно техните интереси към подходящи дейности и занимания за осмисляне на свободното време и позитивна социална изява.

Отговорници: класните ръководители и педагогическите специалисти

Срок: постоянен

9. Осигуряване на допълнителни часове по български език (консултации и др.) с цел децата с друг майчин език да не се затрудняват при усвояване на учебния материал.

Отговорници: учителите по български език

Срок: постоянен

10. Администраторът на сайта на училището да съдейства на Стратегията. Използване на подхода „връстници обучават връстници“.

Отговорници: гореизброените

Срок: постоянен

11. Учениците от малцинствата да бъдат включени по-активно в помощ на дежурните учители по коридорите, на входа и в района на училището.

Отговорници: дежурните учители и класните ръководители

Срок: постоянен

12. Разпространение на информационни материали свързани с превенцията на деца с нетолерантно и агресивно отношение.

Отговорници: класните ръководители в ЧК

Срок: постоянен

13. Отбелязване на световния ден за борба с тормоза в училище.

Отговорници: класните ръководители, педагогически съветник
Срок: февруари 2024 г.

14. Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

Отговорници: Директор; Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност

Срок: постоянен

15. Популяризиране и награждаване на положителните прояви и постигнатите успехи от ученици от други етноси.

Отговорници: Директор, Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност

Срок: май/юни 2024 г.

VI. МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ С РОДИТЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците от етническите малцинства.

Отговорници: Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност и класните ръководители

Срок: постоянен

2. Специализирана работа с родителите от малцинствата за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес на техните деца в часа за дейности по консултиране на родители

Отговорници: класните ръководители

Срок: постоянен

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси.

Отговорници: Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност, класните ръководители и Обществения съвет

Срок: постоянен

4. Информирание и привличане на родители за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

Отговорници: класни ръководители и Обществения съвет

Срок: постоянен

5. Провеждане на срещи с родители на ученици проявили нетолерантно поведение в училище.

Отговорници: Директор, ЗДУД, педагогически съветник и класните ръководители

Срок: постоянен

6. На родителските срещи родителите от малцинствата да бъдат запознати с правата на тяхното дете. От тях да се изисква:

- да се обаждат своевременно на класните ръководители при наличие на нетолерантно отношение към техните деца

- да се обаждат своевременно на класните ръководители, ако детето им отсъства по уважителни или неуважителни причини

- да не проявяват саморазправа при възникнал казус, а да търсят съдействие от класния ръководител, Директора или други представители на училището

Отговорници: класните ръководители, УКБППМН, ръководството на училището

Срок: постоянен (родителски срещи)

7. Привличане на родителите, ОС и УН при решаване на възникнали проблеми с деца от малцинствата.

Отговорници: Директор, Ваня Александрова, заместник-директор, учебна дейност, класните ръководители

Срок: постоянен